

استاندارد ملی ایران شماره 21759 با عنوان "الزامات برچسب گذاری پیش بسته بندی - ها"



LABELING REQUIREMENTS FOR PREPACKAGES
IDENTICAL WITHOIML R79:2015 1ST.EDITION2017

استاندارد ملی ۲۱۷۵۹

این استاندارد الزامات برچسب گذاری سلامت، ایمنی، مالیات یا سایر موارد مانند تاریخ انقضا برای فروش و مصرف، شرایط نگهداری و همچنین اظهار مواد تشکیل دهنده فرآورده یا اطلاعات تغذیه ای فرآورده های غذایی چه در قالب مشاوره چه غیر از آن را شامل نمی شود.

مقدمه

سازمان ملی استاندارد ایران در همه مواردی که از نظر سلامت و ایمنی مردم دارای اهمیت است، موظف است زنجیره ارزش استاندارد سازی را در کشور پیاده سازی نماید. این زنجیره شامل تدوین استاندارد، ارزیابی انطباق، تایید صلاحیت یا اعتبار بخشی و اندازه شناسی می باشد.

با توجه به این که کل فرآیند استاندارد سازی برای اعطای نشان استاندارد به یک محصول شامل تدوین استاندارد ملی ویژگی و روش آزمون محصول و سپس رعایت شرایط تضمین و کنترل کیفیت محصول توسط واحد تولیدی و مطابقت محصول با استاندارد ملی است. نقش اندازه شناسی در این زنجیره، اطمینان بخشی به صحت عملکرد دستگاه های آزمایشگاهی تا ترازوی فروشگاهی می باشد. پس سازمان ملی استاندارد ایران برای تامین سلامت و ارتقا کیفیت محصولات و خدمات، جلوگیری از تقلبات فرایند پیچیده ای را راهبری می کند که نشان استاندارد، ماحصل نتیجه نهایی این تلاش است. آنچه که اثرگذاری این فرایند را افزون می کند میزان آگاهی مردم از اهمیت نشان استاندارد، دقت در جلوگیری از تقلب و جعل نشان با ردیابی صحت آن از سامانه های اطلاع رسانی شده (ارسال کد ده رقمی زیر نشان استاندارد به سامانه پیامکی ۱۰۰۰۱۵۱۷) و اطمینان به محصول داخلی دارای نشان استاندارد می باشد.

در این راستا اجرای استاندارد ملی الزامات برچسب گذاری پیش بسته بندی ها با اهداف، تعیین هویت فرآورده، اظهار مسئولیت پذیری برای یک پیش بسته بندی و کمیت فرآورده در پیش بسته بندی و حفظ و صیانت از حقوق مصرف کننده در شورای عالی استاندارد در تاریخ ۱۴۰۱/۹/۵ اجباری اعلام گردید. که این استاندارد برای پیش بسته بندی ها با کمیت نامی ثابت و فرآورده های با کمیت نامی تصادفی کاربرد دارد.

استاندارد ملی شماره ۲۱۷۵۹

شناسایی فرآورده:

بسته بندی باید نماینگر هویت فرآورده روی پنل اصلی نمایش باشد. که حداقل باید به یکی از اشکال زیر باشد:

۱. نام فرآورده به صورت کاملا مشخص وبدون ابهام ذکر شود و در صورت وجود الزام قانونی برای ذکر نام فرآورده مطابق آن عمل شود.

۲. اگر الزام قانونی برای نام وجود نداشته باشد، نام عمومی یا معمول که به واسطه آن، فرآورده شناخته شود.

۳. در صورت غیر معمول بودن نام استفاده از نام عام یا هرگونه اصطلاح توصیفی مناسب با آن فرآورده ذکر شود و بطورمثال میتوان ازعکس فرآورده به صورت واضح استفاده شود.



الزامات اندازه شناسی برای کیمیت فرآورده در پیش بسته بندی ها در استاندارد (1) OIML R87, Quality of product in prepackages ارائه شده است.

امکان دارد علاوه بر این ضوابط ملی دیگری، تبیین کننده موارد خاصی باشد که در این استاندارد به آن اشاره نشده است.

*برخی اصطلاحات و تعاریف موجود در این استاندارد آمده است شامل:

برچسب: ماده نوشتاری، چاپی یا گرافیکی، متصل گردیده، دارای جلوه که برای مقاصد برندسازی، تعیین هویت یا ارائه هرگونه اطلاعات با در نظر گرفتن محتویات پیش بسته بندی است.

پیش بسته بندی: یک بسته منفرد، برای ارائه به مصرف کننده، شامل یک فرآورده و ماده بسته بندی آن که قبل از عرضه شدن آن برای فروش، آماده شده و در آن، مقداری از فرآورده از پیش تعیین شده وجود دارد خواه ماده بسته بندی به طور کامل یا فقط به طور جزئی فرآورده را محصور کند، ولی در هر صورت مورد به نوعی است که کیمیت واقعی فرآورده را نمی توان بدون باز کردن ماده بسته بندی تغییر داد.

پیش بسته بندی گمراه کننده: این پیش بسته بندی به گونه ای شکل گرفته یا پر شده و یا نشانه گذاری می شود که امکان دارد یک مصرف کننده را در مورد کیمیت فرآورده داخل آن گمراه نماید.

کمیت خالص: کمیت فرآورده مشخص در پیش‌بسته بندی، به جز ماده بسته‌بندی است. با عناوینی مانند کمیت خالص، محتویات خالص، جرم خالص یا حجم خالص نیز بیان می‌شود.

کمیت نامی: کمیت فرآورده در یک پیش‌بسته بندی که روی برچسب نوشته شده است.

ماده بسته‌بندی: همه اجزای پیش‌بسته‌بندی که پس از استفاده از فرآورده کنار گذاشته می‌شود.

فرآورده: به تمامی پیش‌بسته‌بندی بجز ماده بسته‌بندی گفته می‌شود.

پیش‌بسته‌بندی نشانه‌گذاری شده با کمیت نامی ثابت: پیش‌بسته‌بندی که روی آن، همان کمیت نامی اظهار می‌شود.

پیش‌بسته‌بندی نشانه‌گذاری شده با کمیت نامی تصادفی: پیش‌بسته‌بندی که به طور انفرادی مورد اندازه‌گیری قرار گرفته و با کمیت واقعی خود در زمان بسته‌بندی نشانه‌گذاری می‌شود.

پنل اصلی نمایش: قسمتی از یک پیش‌بسته‌بندی که تحت شرایط عادی عرضه برای فروش، برای خریدار قابل رویت باشد.

اظهاریه‌های کمیت: یک پیش‌بسته بندی باید در بردارنده اظهاریه‌های کمیت نامی فرآورده روی پنل اصلی نمایش باشد. کمیت نامی باید به شکل بزرگترین واحد یکای کل، جرم، حجم، طول، سطح یا ترکیبی از این یکاها در سیستم دهمی باشد. یکای اندازه‌گیری باید به صورت واژه یا علامت بیان شوند. یک فاصله باید برای جدا کردن عدد از یکای اندازه‌گیری، مورد استفاده قرار گیرد.

※ اظهار کمیت بسته به نوع ماهیت فرآورده باید به یکی از صورت‌های زیر باشد.

۱. برحسب یکاهای حجم، در صورت مایع بودن فرآورده

۲. برحسب یکاهای جرم، در صورت جامد، گازی یا گازی‌آبگون بودن فرآورده

۳. برحسب یکاهای جرم، حجم یا هردو، چنانچه فرآورده نیمه‌جامد یا چسبناک باشد.



نماد	یکا
mg	میلی گرم
g	گرم
kg	کیلوگرم
T	تن
ml یا mL	میلی لیتر
cl یا cL	سانتی لیتر
l یا L	لیتر
mm	میلی متر
cm	سانتی متر
m	متر
mm ²	میلی متر مربع
cm ²	سانتی متر مربع
dm ²	دسی متر مربع
m ²	متر مربع
cm ³	سانتی متر مکعب
dm ³	دسی متر مکعب
m ³	متر مکعب

۴. بعنوان شمارش، چنانچه شمارش استفاده می‌شود. باید به وضوح به عنوان اظهار کمیت، قابل شناسایی باشد. مانند ۵۰ کبریت

۵. برای همه یکاهای اندازه‌گیری به جز جرم و فرآورده‌های فروخته شده براساس تعداد کمیت فرآورده باید در دمای مرجع 20°C بیان شود. در فرآورده‌های منجمد باید کمیت در دمای تعیین شده توسط تولیدکننده، برای حفظ ترکیب یا محتویات مواد باشد و به طور عادی دمای مرجع نبایستی روی برچسب نشان داده شود.

اظهار مسئولیت برای یک پیش‌بسته‌بندی

نام و نشانی کامل فیزیکی تولیدکننده، بسته‌بندی‌کننده، توزیع‌کننده، واردکننده و صادرکننده یا فروشنده مسئول در ارتباط با بسته‌بندی باید به گونه‌ای باشد که اظهار موقعیت آن به آسانی قابل خواندن و فهم باشد.

رواداری

در برچسب‌گذاری جدید میزان رواداری نباید درج شود و نمونه‌ها فقط باید دارای کمیت نامی ثابت باشند. (استاندارد ملی ایران به شماره ۱۶۳۸۱)

ارائه اطلاعات

اظهار کمیت‌ها باید طوری روی پنل اصلی نمایش داده شوند که واضح، پررنگ و به راحتی قابل خواندن و فهم باشد. همچنین باید با زبان رسمی کشور مورد فروش باشد.

یکاهای	کمیت فرآورده	نوع اندازه‌گیری
cL (cl) یا mL (ml)	$q < 1000\text{ml}$	حجم (مایعات)
L (l)	$1000\text{ml} \leq q$	
$\text{cm}^3, \text{mL (ml)}$	$q \leq 1000\text{cm}^3$ (1dm^3)	حجم (جامدات)
$\text{dm}^3, \text{L (l)}$	$1\text{dm}^3 < q < 100\text{dm}^3$	
m^3	$1000\text{dm}^3 \leq q$	
mg	$q < 1\text{g}$	جرم
g	$1\text{g} \leq q < 1000\text{g}$	
T یا kg	$1000\text{g} \leq q$	
mm یا μm	$q < 100\text{cm}^2$	طول
cm یا mm	$1\text{mm} \leq q < 100\text{cm}$	
m	$100\text{cm} \leq q$	
cm^2 یا mm^2	$q < 100\text{cm}^2$ (1dm^2)	سطح
dm^2	$1\text{dm}^2 \leq q < 100\text{dm}^2$	
m^2	$q \geq 1\text{m}^2$	

* عملیات همراه کننده:

برچسب روی یک پیش‌بسته‌بندی نباید در بردارنده هرگونه اطلاعات یا عبارات‌های ابهام‌آمیز احتمالی برای همراه کردن یک خریدار باشد و سطح پرکرد فرآورده‌ها در یک پیش‌بسته‌بندی نباید به گونه‌ای باشد که خریدار در مورد کمیت فرآورده دچار اشتباه شود.